

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده داروسازی

جهت دریافت درجه دکتری عمومی داروسازی

عنوان

مقایسه کمپلیانس به انسولین در بیماران مبتلا به دیابت دریافت کننده قلم و ویال

انسولین

اساتید راهنما:

خانم دکتر مانیا رادفر

آقای دکتر خیرا... غلامی

استاد مشاور:

آقای دکتر مصطفی قربانی

نگارش

ساناز سادات نقوی

سال تحصیلی

آذر ۹۴

چکیده فارسی

مقدمه

دیابت یک بیماری مزمن است و کنترل قند خون بیماران در افراد دیابتی به میزان زیادی مشکلات این افراد و در نهایت هزینه ی تحمیلی به سیستم درمانی کشور را کاهش می دهد. از عوامل مهم تاثیر گذار برای دست یابی به قند خون هدف و کنترل بیماری دیابت ، پیروی بیمار از رژیم دارویی تعیین شده توسط پزشک (کمپلیانس) ، می باشد. عوامل مختلفی بر روی کمپلیانس بیماران تاثیر می گذارد ، با توجه به این که انسولین از درمان های اصلی و موثر در بیماری دیابت است و از آن جایی که مطالعات نشان داده است که استفاده از اشکال دارویی قلم نسبت به شکل ویال در بهبود کمپلیانس می تواند کمک کننده باشد با در نظر گرفتن هزینه ی بالاتری که به سیستم دارویی اعمال می کند، هدف از انجام این مطالعه بررسی اثر شکل دارویی قلم در مقایسه با ویال در بیماران مبتلا به دیابت در جمعیت ایرانی می باشد .

روش کار

مطالعه حاضر از نوع مورد- شاهد می باشد که بر روی 500 بیمار مبتلا به دیابت نوع یک و دو دریافت کننده ی قلم انسولین (250 نفر) و ویال انسولین (250 نفر) انجام شده است . جمعیت مورد مطالعه از میان بیماران مراجعه کننده به شش داروخانه ی آموزشی دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران انتخاب شدند. پس از تصویب پروتکل اجرایی مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی تهران و اخذ تایید کمیته ی اخلاق در بهمن ماه سال 1392 مطالعه آغاز شد و تا پایان شهریور ماه 1394 به طول انجامید. طی تماس تلفنی با بیماران پس از کسب رضایت نامه شفاهی سوالات موجود در پرسش نامه (که در پیوست آمده است) پرسیده شد .

نتایج :

طبق نتیجه ی به دست آمده بیماران مصرف کننده قلم انسولین شانس کمتری (۰,۳۹) برای کمپلیانس پایین داشتند. از بین موانع تزریق انسولین تعداد افرادی که خودشان می توانند تزریقات روزانه انسولین را انجام دهند در گروه مصرف کنندگان قلم انسولین بیشتر بود. میزان رضایت مندی از سهولت تزریق و عدم درگیری با عوارض دیابت نیز در گروه مصرف کنندگان قلم میزان بالاتری را به خود اختصاص داد. علی رغم گران تر بودن قلم های انسولین به دلیل پوشش بیمه ای امکان تهیه ی دارو برای بیماران خیلی مشکل نبوده است و عدم استفاده دارو برای یک مدت حداقل یک ماهه (نداشتن persistency) در گروه مصرف کنندگان ویال انسولین بیشتر گزارش شد. هم چنین نحوه ی نگه داری و تزریق انسولین در گروه مصرف کنندگان قلم انسولین توسط بیماران صحیح تر رعایت می شد .

بحث و نتیجه گیری

هرچند که از محدودیت های مطالعه ی ما عدم سنجش اثر بخشی بوده است و با توجه به هزینه بالاتر درمان با قلم های انسولین پیشنهاد می شود که مطالعات هزینه اثر بخشی بر روی

قلم های انسولین در مقایسه با ویال انسولین انجام شود .

کلمات کلیدی : دیابت ، کمپلیانس، persistency .

Abstract:

Despite the crucial role of consistent compliance with insulin therapy in optimal glycemic control of patients with diabetes, poor adherence has been reported. Although pen devices may increase patient compliance, given that injection barriers are different in various societies and may counterbalance the compliance increment, we decided to evaluate the effect of pen devices on patient compliance in the presence of other factors in our country. Therefore this study was aimed to evaluate the effect of pen implementation on patient compliance. In this case-control study, 500 patients with type 1 or type 2 diabetes receiving insulin pen (n=257) or vials of insulin (n 243) participated. Patient data was recorded by using a questionnaire including four parts. In the first part, the patient demographic data were recorded. The second part measured medication adherence. Third part was allocated to insulin injection barriers, and in the last part insulin storage condition and injection procedure was assessed. The results of this study showed that risk of low compliance in patients using insulin pen compared to vial users was 61% lower (pen device even affects the compliance level in the presence of other factors). Persistence with insulin therapy was observed more in the pen consumer group (p value <0.001). Self injection of insulin was accomplished with a higher frequency in pen users (p value <0.001) and they performed the injection procedure more accurate than vial users (p value<0.001). Regarding the simplicity of insulin administration, pen users were more satisfied (p value<0.001). In this study, the implementation of pen devices led to higher patient compliance. Further research should examine the effect of compliance on glycemic control and HbA1c. Additionally, due to the great unit cost of pens versus vials of insulin cost-effectiveness studies are required in the future.

Key words:Diabetes,insulin,vial,pen,compliance.